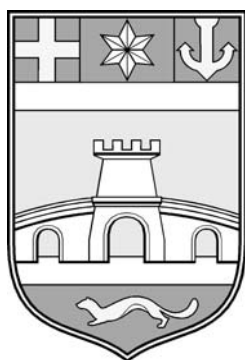

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O
PROVEDBI NACIONALNE
STRATEGIJE IZJEDNAČAVANJA
MOGUĆNOSTI ZA OSOBE S
INVALIDITETOM OD 2007. DO
2015. GODINE NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
U 2009. I 2010. GODINI**

Podnositelj

*Povjerenstvo za provedbu
Nacionalne strategije izjednačavanja
mogućnosti za osobe s invaliditetom
od 2007. do 2015. godine na području
Osječko-baranjske županije*

Osijek, lipnja 2011.

**IZVJEŠĆE O PROVEDBI
NACIONALNE STRATEGIJE
IZJEDNAČAVANJA MOGUĆNOSTI
ZA OSOBE S INVALIDITETOM
OD 2007. DO 2015. GODINE NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2009. I 2010. GODINI**

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je u lipnju 2007. godine Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine ("Narodne novine" broj 63/07.) s ciljem napretka te daljnjeg snaženja zaštite prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, a potvrđujući pravo svih građana da ravnopravno sudjeluju u svim segmentima društva i nesmetano raspoložu svojim zakonskim i ustavnim pravima. Zadaća je Nacionalne strategije uskladiti sve politike djelovanja na području zaštite osoba s invaliditetom s dostignutim standardima na globalnoj razini, ali i svim trendovima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom.

Cilj Nacionalne strategije je učiniti hrvatsko društvo što osjetljivijim i prilagođenijim za nužne promjene u korist izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom, odnosno stvoriti uvjete za njihovo aktivno uključivanje i ravnopravno sudjelovanje u društvu, poštivanje urođenog dostojanstva i uvažavanje posebnih interesa te sprječavanje bilo kakve diskriminacije i snaženje svih oblika društvene solidarnosti.

Ona se naslanja na već uspostavljene okvire, kao i iskustva u provedbi Nacionalne strategije jedinstvene politike za osobe s invaliditetom 2003.-2006. (kojom su stvorene osnove za osiguranje i promicanje prava osoba s invaliditetom), ali uz traženje novih rješenja za osiguravanje sveobuhvatnog pristupa u svim područjima od interesa za osobe s invaliditetom, kao što su: obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja. Kroz sva ova područja Nacionalnom strategijom je predviđeno poduzimanje niza sustavnih mjera, a za provođenje velikog dijela tih mjera zadužene su, uz tijela državne vlasti, strukovne organizacije i civilni sektor i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U završnim odrednicama Nacionalne strategije navedeno je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne izraditi lokalne strategije/programe u svrhu izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Nadalje se navodi da su sva tijela državne uprave na nacionalnoj razini i na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna u roku od tri mjeseca nakon usvajanja, imenovati koordinate za provedbu mjera Nacionalne strategije. Sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne strategije obvezna su: izraditi propise za provedbu mjera iz svoje nadležnosti i objaviti ih na svojim web stranicama, uvrstiti provedbu mjera u svoje godišnje planove te za svaku godinu osigurati sredstva za njihovu provedbu, a do 31. siječnja svake godine dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti.

Napominje se da su zakonom definirane konkretne obveze, kako županija, tako gradova i općina (primjerice u pogledu brige o djeci predškolske dobi, školstva, zdravstva, prometne povezanosti itd.), a Nacionalnom strategijom tim obvezama jedinstveno je pristupljeno kada su u pitanju nositelji pojedinih aktivnosti. Dakle, u svakom pojedinom slučaju, neovisno o zakonskoj obvezi, kao nositelji aktivnosti utvrđene su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 23. sjednici 3. listopada 2008. godine Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije. Zadaće povjerenstva su pripremanje Programa provedbe mjera Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, usklađivanje i praćenje provedbe Programa i o tome izvještavanje Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Županijske skupštine i prema potrebi drugih tijela i provođenje i drugih aktivnosti vezanih uz izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom i provedbu Nacionalne strategije.

Uvažavajući činjenicu da su mjere Nacionalne strategije zapravo sveobuhvatan pristup svim društvenim područjima od interesa za život osobe s invaliditetom (obitelj, život u zajednici, odgoj i obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb i mirovinsko osiguranje, stanovanje, mobilnost i pristupačnost, profesionalna rehabilitacija, zapošljavanje i rad, pravna zaštita i zaštita od nasilja i zlostavljanja, informiranje, komunikacija i podizanje razine svijesti, sudjelovanje u kulturnom životu, sudjelovanje u političkom i javnom životu, istraživanje i razvoj, rekreacija, razonoda i šport, udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu te međunarodna suradnja) pri osnivanju Povjerenstva vodilo se računa i o njegovu sastavu kako bi u potpunosti mogao ispuniti svoju zadaću.

Povjerenstvo ima predsjednika i deset članova koje imenuje Skupština Osječko-baranjske županije i to iz područja: stanovanja, mobilnosti i pristupačnosti; profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja i rada; socijalne skrbi i zaštite obitelji; zdravstvene djelatnosti; odgoja i obrazovanja; kulture; politike i javnog života; informiranja, komunikacija i podizanja razine svijesti; športa te udruga osoba s invaliditetom.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na dan 14. prosinca 2009. godine u Republici Hrvatskoj bilo je 511.080 osoba s invaliditetom, od čega su 305.418 muškarci (59,8%) i 205.662 žene (40,2%) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 11,5% ukupnog stanovništva u Republici Hrvatskoj. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 277.005 (54%) je u radno aktivnoj dobi, 19-64 godina. Moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 6,7% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi oko 30% od ukupnog broja osoba s invaliditetom. Najveći udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije ima Krapinsko-zagorska županija, s tim da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Međimurskoj županiji, u radno aktivnoj dobi u Krapinsko-zagorskoj, dok u dobi iznad 65 godina najveća prevalencija je u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

U Osječko-baranjskoj županiji, na dan 14. prosinca 2009. godine, bilo je 34.932 osoba s invaliditetom, od čega su 21.870 muškarci (63%) i 13.062 žene (37%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,6% ukupnog stanovništva Županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 20.410 (58,4%) je u radno aktivnoj dobi. Moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u 7% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju te za sve ostale navedene dobne skupine.

77,4% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje, 17,3% ima srednju stručnu spremu dok je 1,9% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 3,4% osoba s invaliditetom. Prema podacima novoformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Osječko-baranjskoj županiji je 506 zaposlenih (zaposlenih, privremeno radno nesposobnih) osoba s invaliditetom sa 67% udjelom muških i 33% udjelom ženskih osoba. Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su NKV radnik, trgovac, automehaničar te strojobravar.

Najveći broj osoba ostvaruje svoja invalidska prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. U Osječko-baranjskoj županiji 1.990 djece ostvaruje pravo na primjereni oblik odgoja i obrazovanja s time da je veći broj dječaka (60%). Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je potpuna odgojno obrazovna integracija prilagođenim nastavnim postupcima najčešći oblik njezinog specificiranog provođenja. 7.223 osoba s invaliditetom, oko 21% od ukupnog broja, vještačeno je u sustavu socijalne skrbi. U Osječko-baranjskoj županiji živi 5.924 branitelja s invaliditetom te 964 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II. svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Osječko-baranjskoj županiji oko 2,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 646 u bazi HZMO, 76 branitelja Domovinskog rata dok ih 61 ima 100% oštećenja kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II. svjetskom ratu.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine u Osječko-baranjskoj županiji je bilo 30.411 osoba s invaliditetom. Od toga broja 11.949 su žene, a 18.462 muškarci.

Na području Osječko-baranjske županije, prema podacima Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, registrirane su udruge prema djelatnostima koje se odnose na osobe s registriranom djelatnošću *briga i skrb o osobama s invaliditetom na području Osječko-baranjske županije* po sljedećim djelatnostima: socijalna (okupljanje i zaštita hendikepiranih i invalidnih osoba) ukupno 17 udruga, zdravstvena (ostale zdravstvene djelatnosti) ukupno 44 udruge, zdravstvena (preventivna) ukupno 7 udruga, zdravstvena (strukovna) ukupno 13 udruga, zdravstvena (ovisnosti) ukupno 11 udruga i socijalna (ostale socijalne djelatnosti) ukupno 11 udruga.

U Osječko-baranjskoj županiji na dan 13. prosinca 2010. godine živi 35.910 osoba s invaliditetom od čega su 22.572 muškarci (62,9%) i 13.338 žene (37,1%) te na taj način osobe s invaliditetom čine 10,9% ukupnog stanovništva Županije. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 20.985 (58,4%) je u radno aktivnoj dobi. Invaliditet je prisutan u svim dobnim skupinama, a u 7,4% udjelu prisutan je i u dječjoj dobi, 0-19 godina. Ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija *ispod prosjeka* za ukupnu prevalenciju te prevalenciju dobi iznad 65, dok je za radno aktivnu i dječju dob *nešto ispod* prosjeka. 76,1% osoba s invaliditetom, prema dostupnim podacima o obrazovanju, nema završenu osnovnu školu ili ima samo osnovnoškolsko obrazovanje. 18,3% ima srednju stručnu spremu dok je 2% osoba s visokom ili višom stručnom spremom. Specijalno obrazovanje nalazimo kod 3,6% osoba s invaliditetom.

Prema podacima noviformirane baze zaposlenih osoba s invaliditetom, u Osječko-baranjskoj županiji je 560 zaposlenih osoba s invaliditetom s 69% udjelom muškaraca i 31% udjelom žena. Najčešća zvanja kod zaposlenih osoba s invaliditetom su NKV radnik, trgovac, automehaničar te strojobravar. Osobe s invaliditetom, prema dostupnim podacima sustava socijalne skrbi, u najvećem broju (72%) žive u obitelji dok ih čak oko 25% živi samo. 1,8% osoba s invaliditetom boravi u ustanovi dok ih 0,5% ima udomitelja ili skrbnika. U nezadovoljavajućim uvjetima stanovanja živi oko 17% osoba s invaliditetom. Oko 57% osoba, koje ostvaruju prava iz sustava socijalne skrbi, imaju potrebu za pomoći i njegom u punom opsegu te im je Barthelov indeks (aktivnosti svakodnevnog života) 0-60.

Najveći broj osoba ostvaruje svoja invalidska prava preko Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Iz Osječko-baranjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.216 osoba s tim da je veći broj muškaraca (60%). Postojanje više vrsta teškoća u psihofizičkom razvoju te poremećaji govorno-glasovne komunikacije i specifične poteškoće u učenju najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja dok je potpuna odgojno obrazovna integracija prilagođenim nastavnim postupcima najčešći

oblik njezinog specificiranog provođenja. 7.658 osoba s invaliditetom, oko 20% od ukupnog broja, vještačeno je u sustavu socijalne skrbi. U Osječko-baranjskoj županiji živi 6.267 branitelja s invaliditetom te 942 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II. svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

II. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2009. GODINI

Od ukupno 42 jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, mjere i aktivnosti Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007.-2015. godine tijekom 2009. godine provodile su 24 jedinice lokalne samouprave.

Općine Antunovac, Donja Motičina, Draž, Drenje, Ernestinovo, Gorjani, Jagodnjak, Marijanci, Petlovac, Podravska Moslavina, Popovac, Punitovci, Satnica Đakovačka, Strizivojna, Šodolovci, Viljevo, Viškovci te Vladislavci čine ukupno 18 jedinica lokalne samouprave Županije koje tijekom 2009. godine nisu provodile mjere i aktivnosti Nacionalne strategije.

Kao razloge za neprovođenje mjera i aktivnosti općine Antunovac, Donja Motičina, Gorjani, Marijanci i Viškovci navode nedostatna financijska sredstva u općinskom proračunu za 2009. godinu. U Općini Popovac osim nedostatnih financijskih sredstava navode i problem nedostatka kadrova koji bi provodio navedene mjere i aktivnosti. U Općini Vladislavci napominju kako ne osporavaju važnost i nužnost bolje skrbi za osobe s invaliditetom, kao i osiguravanja uvjeta za njihovu veću socijalnu uključenost, no da uz postojeći način financiranja lokalne samouprave manje općine, slabijeg fiskalnog kapaciteta, ne mogu na odgovarajući način pristupiti provedbi Nacionalne strategije.

Ukupno 24 jedinice lokalne samouprave Osječko-baranjske županije koje su tijekom 2009. godine provodile mjere i aktivnosti Nacionalne strategije provodile su ih u okviru njezina dva područja, *Stanovanje, mobilnost i pristupačnost* te *Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu* u sklopu kojih su financirale uklanjanje arhitektonskih barijera za osobe s invaliditetom odnosno financirale projekte udruga osoba s invaliditetom.

Općina Bilje je tijekom 2009. godine ostvarila suradnju i financijski podupirala rad Društva osoba s invaliditetom "Baranjsko srce", Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara, Udruge gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, Udruge oboljelih od PTSP-a, HVIDRA-e i druge. Općina nije usvojila lokalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, ali je Općinsko vijeće imenovalo Odbor za socijalnu skrb koji na temelju dostavljenih zamolbi udruga i pojedinaca daje prijedloge načelnici za dodjelu kako financijske tako i ostalih oblika pomoći.

U Općini se također pri izgradnji novih objekata (mrtvačnica u Lugu, npr.) osigurala dostupnost osobama s invaliditetom izgradnjom pristupnih rampi. U projektnoj dokumentaciji za novi dječji vrtić u Bilju pazilo se da ne bude arhitektonskih barijera te je i kod prilaza semaforu izgrađena rampa s ugrađenim rukohvatima. Za mjeru *Obitelj* Nacionalne strategije Općina Bilje je u 2009. godini utrošila 19.200,00 kuna, a za mjeru *Život u zajednici* 37.988,59 kuna.

Općina Erdut je tijekom 2009. godine financirala rad Udruge žena kao pomoć za rješavanje potreba osoba s invaliditetom u iznosu od 27.000,00 kuna. Općina je tijekom 2009. godine financirala rad Udruge osoba s invaliditetom s 1.500,00 kuna, Saveza invalida Osječko-baranjske županije s 500,00 kuna, Društva invalida Hrvatske s 500,00 kuna, Organizacije invalida Osječko-baranjske županije s 500,00 kuna, Društva osoba s invaliditetom s 500,00 kuna, Udruge gluhih i nagluhih osoba Osijek s 500,00 kuna i Humanitarne udruge Dobro srce s 2.000,00 kuna.

Općina Koška je u Proračunu za 2009. godinu za rad udruga osoba s invaliditetom izdvojila 53.500,00 kuna. Općina je samostalno i u suradnji s osnovnom školom, Hrvatskom poštom i Domom zdravlja Našice financirala i sufinancirala pristupne rampe za osobe s invaliditetom u školama (Koška, Niza), Društvenom domu u Normancima, zgradi Hrvatske pošte i Ambulanta Koška. Omogućen je pristup svim dječjim igralištima u svim naseljima Općine. U parku u Koški izgrađene su pristupne staze za osobe s invaliditetom te omogućen prolaz svim stazama u parku.

U **Općini Petrijevci** izgrađen je ulaz za pješake te rampa za osobe s invaliditetom s rukohvatom na ulazu u zgradu Općine za što je u 2009. godini utrošeno 103.616,16 kuna. Općina je također s 3.000,00 kuna financirala udruge osoba s invaliditetom.

Općina Feričanci je u cilju izjednačavanja mogućnosti osoba s invaliditetom osigurala dežurnog službenika koji je zadužen za prikupljanje zahtjeva osoba s invaliditetom vezano za dostavu dokumenata i fotokopiranja. Traženi dokumenti dostavljaju se na adresu stanovanja osoba s invaliditetom. Općina također u svom proračunu osigurava financijska sredstva za tekuće donacije osobama s invaliditetom.

Općina Semeljci financirala je rad udruga s invaliditetom s 36.206,00 kuna u 2009. godini. Inicijativom Općine Semeljci osnovana je udruga "Duga" za osobe s invaliditetom Općine Semeljci. Osim financijskih sredstava za osnivanje Udruge, Općina je dala na raspolaganje i svoje službenike. Općina je također osigurala prostorije za rad Udruge, opremila ih namještajem te izgradila pristupnu rampu.

Općina Bizovac sudjelovala je s 50.000,00 kuna u osiguravanju pristupačnosti osobama s invaliditetom izgradnjom prilazne rampe u Domu zdravlja Valpovo.

Općina Čeminac je u 2009. godini surađivala s Udrugom osoba s invaliditetom "Baranjsko srce", HVIDRA-om Podružnica Beli Manastir i Udrugom branitelja oboljelih od PTSP-a Podružnica Beli Manastir za što je izdvojila 11.375,00 kuna.

Općina Čepin je u 2009. godini financirala rad udruga osoba s invaliditetom s 15.000,00 kuna, **Općina Darda** s 4.200,00 kuna, **Općina Podgorač** s 2.500,00 kuna te **Općina Magadenovac** s 10.000,00 kuna.

Općina Kneževi Vinogradi s obzirom na razvoj turizma i društvenih aktivnosti sve više pozornosti usmjerava na uklanjanje barijera za pristupačnost građevinama te potiče provođenje edukativnih radionica. Tako se uz izgradnju novih objekata i rekonstrukciju postojećih izgrađuju rampe i sanitarni čvorovi za osobe s invaliditetom. Svake godine se u proračunu osiguravaju sredstva udrugama osoba s invaliditetom. Značajna sredstva osiguravaju se i udrugama iz područja kulture koje u svojim programima posebnu pozornost posvećuju osobama s invaliditetom (edukacije, radionice i sl.).

Grad Beli Manastir pokušao je s udrugama osoba s invaliditetom s područja grada Belog Manastira koordinirati i realizirati aktivnosti izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Grad je u suradnji sa svim subjektima s područja Grada poduzeo niz aktivnosti u svrhu poboljšanja uvjeta izjednačavanja mogućnosti s osobama s invaliditetom. Grad nije usvojio lokalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, ali u stalnom kontaktu s Društvom osoba s invaliditetom "Baranjsko srce" planira aktivnosti i prati njihovu realizaciju.

Grad Belišće u 2009. godini nije usvojio lokalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, ali sustavno surađuje s udrugama osoba s invaliditetom i Centrom za socijalnu skrb na provođenju aktivnosti za osobe s invaliditetom. Suradnja se odnosi na Udrugu za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju "Zvono", Udrugu invalida rada Belišća i Valpova, Regionalni savez udruga invalida rada, Športsko društvo gluhih i Centar za socijalnu skrb Valpovo.

Grad Belišeće svake godine raspisuje natječaj za financiranje projekata udruga građana. Jedno od programskih područja odnosi se na zdravstvenu i socijalno-humanitarnu zaštitu, a posebno na projekte koje se odnose na osnaživanje osoba s invaliditetom i posebnim potrebama za njihovo aktivno sudjelovanje u životu lokalne zajednice te unapređenje znanja i vještina za rad s osobama s invaliditetom i starijim osobama. U 2009. godini udio sredstava dodijeljenih natječajem udrugama osoba s invaliditetom u odnosu na ukupno dodijeljena sredstva udrugama iznosio je 11,25%.

Udruga "Zvono" uz potporu Grada Belišća i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi provodi trogodišnji program "Naše zvono, naš dom, naše mjesto pod suncem" koji obuhvaća svakodnevne kreativne radionice u obliku poludnevnog boravka djece s posebnim potrebama. Osigurana su sredstva za provedbu programa i za opremanje male igraonice za sportske aktivnosti, zaposlene su dvije odgojiteljice, administrator i spremačica.

Grad je s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti potpisao ugovor o suradnji na projektima rješavanja pristupačnosti objektima osobama s invaliditetom. U tu je svrhu utrošeno 33.167,84 kune. Od 26 ustanova na području grada 20 ih je pristupačno i djelomično pristupačno. Većina javnih objekata ima osigurana parkirališna mjesta za osobe s invaliditetom, a u Zdravstvenoj stanici Belišeće i Gradskoj upravi ugrađeno je i dizalo. Gradska uprava ima i prilagođen sanitarni čvor za osobe s invaliditetom. Na ulazu u Osnovnu školu "Ivana Kukuljevića" Belišeće i u vrtić "Maslačak" Belišeće postavljene su rampe za osobe s invaliditetom te je tako olakšan pristup u odgojno-obrazovne ustanove. Od tri ljekarne u gradu dvije su prilagođene osobama s invaliditetom, kao i stomatološka ordinacija na čijem je ulazu postavljena rampa.

Grad Belišeće prostor za oglašavanje o ostvarivanju prava iz područja socijalne skrbi osoba s invaliditetom osigurava na svojoj web stranici te u gradskom biltenu. Dostupnost informacija osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima o načinu ostvarivanja prava iz područja socijalne skrbi uvelike pomaže međusobna suradnja Centra za socijalnu skrb Valpovo i Grada Belišća. U informiranju prednjači Udruga invalida rada Belišća i Valpova koja svakodnevno pruža informacije i pravne savjete značajne za položaj invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, a informacije su dostupne i na njihovoj web stranici. U tom smislu, Grad je financirao projekt Udruge invalida rada "Osnaživanje invalida rada i osoba s invaliditetom" u 2009. godini u iznosu od 10.000,00 kuna.

U **Gradu Donjem Miholjcu** navode kako su tijekom 2009. godine ostvarili iznimnu suradnju s udrugama osoba s invaliditetom, ali lokalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom nisu usvojili. Gradsko komunalno gospodarstvo je na 6 raskrižja izvelo radove na 27 rampi sa upuštanjem rubnjaka za pješački prijelaz i u 6 ulica 12 rampi sa upuštanjem rubnika za pješački prijelaz. Programom udruga zdravstvene i socijalne zaštite u 2009. godini iz Proračuna Grada isplaćeno je 14.000,00 kuna Društvu invalida, 3.000,00 kuna Udruzi gluhih Našice, 2.000,00 kuna Udruzi slijepih, 2.500,00 kuna Športskoj udruzi invalida, 3.000,00 kuna Udruzi za razvoj i unaprjeđenje pomagala i kvalitete življenja osoba s invaliditetom te 1.000,00 kuna Društvu multiple skleroze. Tijekom 2009. godine izdvajan je mjesečni iznos od 1.000,00 kuna za dijete s posebnim potrebama za prijevoz na rehabilitaciju u Zagreb.

Grad Đakovo je tijekom godina razvio partnerski odnos sa sljedećim institucijama i organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom; Gradsko društvo Crvenog križa Đakovo, Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo, Udruga slijepih Osječko-baranjske županije Osijek, Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije Osijek, Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije Osijek, Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije Osijek, Udruga invalida rada Đakovo, Udruga sv. Vinko Paulski-konferencija Svih Svetih Đakovo, Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora "SUVAG" Osijek, Konjički klub za sportsko i terapijsko jahanje "Život i nada" Đakovo te Boćarski klub invalida "Lastavice" Đakovo.

Programom sufinanciranja programskih aktivnosti udruga invalida i humanitarnih udruga na području Grada Đakova tijekom 2009. godine koji je usvojilo Gradsko vijeće Grada Đakova, isplaćeno je ukupno 91.000,00 kuna.

Grad Đakovo nije usvojio lokalnu strategiju za izjednačavanje mogućnosti za osobe s invaliditetom. Provedbu mjera Nacionalne strategije prati Odbor za socijalnu skrb, odnosno Odjel za društvene djelatnosti Grada Đakova. Grad je osnovao Odbor za socijalnu skrb koji provodi socijalni program Grada Đakova. Odbor čine liječnik, pročelnica Odjela za društvene djelatnosti Grada Đakova, ravnatelj Gradskog društva Crvenog križa Đakovo, ravnatelj Centra za socijalnu skrb Đakovo, ravnatelj Caritasa Đakovačko-osječke nadbiskupije i predstavnik invalida-branitelja iz Domovinskog rata te je time ostvarena izvrsna koordinacija između ustanova, udruga i vjerskih zajednica pružatelja usluga za osobe s invaliditetom. Odbor zasjeda jedanput mjesečno (po potrebi i češće) i razmatra zamolbe i potrebe građana i udruga, posebice onih koje se odnose na osobe s invaliditetom.

Grad Đakovo je 28. rujna 2009. godine u gradskoj vijećnici u Đakovu u suradnji sa Zakladom "Slagalica" iz Osijeka organizirao radionicu i predstavljanje natječaja za dodjelu financijskih potpora za provedbu građanskih inicijativa pod nazivom "Naš doprinos zajednici". Poziv za sudjelovanje na ovoj radionici Grad Đakovo poslao je ustanovama i organizacijama civilnog društva koje djeluju na području Grada Đakova (upućeno je 42 poziva), između ostalih i organizacijama civilnog društva koje programski djeluju u korist osoba s invaliditetom, a odazvalo se 29 udruga i institucija koje su sudjelovale u obuci.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom iz Đakova svakodnevno skrbi za 30 korisnika u klubu "Neven" i to na način da korisnike dovozi u klub i vraća ih njihovim domovima. U klubu su organizirane različite kreativne radionice za osobe s invaliditetom i djecu i mlade s teškoćama u razvoju kao besplatna usluga dnevnog boravka. Prostor za rad Udruge za pomoć osobama s mentalnom retardacijom, Društva "Naša djeca" Đakovo i Bočarskog kluba invalida "Lastavice" Đakovo osiguran je u suradnji s Osnovnom školom "Vladimir Nazor" Đakovo, a najam je financirao Grad Đakovo. Iznos najma u 2009. godini iznosio je ukupno 24.000,00 kuna.

U suradnji s Udrugom za pomoć osobama s mentalnom retardacijom iz Đakova, Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora "Suvag" iz Osijeka u prostoru Doma zdravlja Đakovo organizira dolazak logopeda, kako djeca koja imaju potrebu za ovakvom uslugom ne bi morala putovati izvan Đakova. Za najam prostora za rad logopeda Grad Đakovo je 2009. godine uplatio Domu zdravlja Đakovo ukupan iznos od 3.846,48 kuna.

U 2009. godini Grad Đakovo je u suradnji s Osnovnom školom "Ivana Gorana Kovačića" Đakovo i Udrugom slijepih Osječko-baranjske županije financirao kupnju didaktičke opreme i pomagala za članicu udruge - slijepu djevojčicu, učenicu Osnovne škole "Ivana Gorana Kovačića" u Đakovu (brajev papir, folija za crtanje, pasta za označavanje, glazbena torba; didaktičke igračke i pomagala - umetaljke, vezanke, njihaljke, taktilni oblici za hodanje, ruke za brojanje i nizanje, štapići za brojanje itd.). Na taj je način djevojčici pružena mogućnost napredovanja u učenju i prilagođavanju nastavnom programu škole. U tu svrhu Grad Đakovo izdvojio je u 2009. godini 6.343,97 kuna.

Grad Đakovo je u 2009. godini sufinancirao program predškole u Dječjem vrtiću Đakovo za dvoje djece s teškoćama u razvoju. Dječji vrtić Montessori "Sunčev sjaj - Nazaret" Đakovo pohađalo je u 2009. godini troje djece predškolske dobi uz sufinanciranje Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa prema Odluci o sufinanciranju programa predškolskog odgoja i naobrazbe djece predškolske dobi s teškoćama u razvoju integrirane u redovite programe koji se ostvaruju u dječjim vrtićima i drugim ustanovama u 2009. godini. Grad Đakovo sufinancirao je njihov program u 2009. godini s iznosom od 8.470,00 kuna.

Za osiguranje uvjeta neovisnog kretanja osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u javnom prometu Grad Đakovo je u 2009. godini prilikom izgradnje Ulice Bana J. Jelačića, Lj. Gaja i Pavićeve ulice u Đakovu u potpunosti vodio računa o prilagodbi javnih pješačkih površina i prijelaza osobama s invaliditetom. U navedenim je ulicama izgrađeno 14 prijelaza koji su prilagođeni osobama s invaliditetom, a nalaze se i taktilna polja upozorenja čepaste strukture za slijepce i slabovidne osobe. U ovim ulicama izgrađena su i 22 parkirna mjesta za invalide. Ukupna vrijednost ovih radova iznosila je 5.900.000,00 kuna što je financirao Grad Đakovo.

Putem lokalnih radio postaja (Radio Đakova i Novog radija Đakovo) Grad Đakovo oglašava službene informacije javnosti, napose one koje se odnose na zadovoljavanje potreba iz područja socijalne skrbi (Javni poziv za predlaganje programa aktivnosti udruga invalida i humanitarnih udruga na području Grada Đakova, Odluka o dodjeli božićnice i uskrsnice, Odluka o dodjeli pomoći za ogrjev i dr.). Na taj su način informacije dostupne osobama s invaliditetom.

U provedbi Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine u 2009. godini u **Gradu Osijeku** sudjelovali su Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo, Upravni odjel za društvene djelatnosti, Upravni odjel za mjesnu samoupravu te Upravni odjel za komunalno-stambeno gospodarstvo, promet i zaštitu okoliša. Svoj doprinos u provedbi mjera Nacionalne strategije na području Grada Osijeka dali su i Centar za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark", Gradski prijevoz putnika, Dom za starije psihički oboljele osobe u Osijeku, SPORIN - Savez za sport i rekreaciju osoba s invaliditetom, MOGU - Udruga za terapijsko jahanje osoba s posebnim potrebama, Osječki športski savez gluhih, Gradski savez za športsku rekreaciju "Sport za sve", Udruga slijepih, BK Osječki osmijeh, HVIDR-a, Društvo za psihološku pomoć "Sunce" Osijek, Zajednica "MIR" Osijek te Centar za profesionalnu rehabilitaciju u Osijeku.

Kako su mobilnost i pristupačnost osnovni preduvjeti za provođenje svih aktivnosti svakodnevnog življenja osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u zajednicu, Gradsko vijeće Grada Osijeka usvojilo je Program osiguranja pristupačnosti za osobe s invaliditetom u Gradu Osijeku od 2010. do 2015. godine. Ovim Programom Grad Osijek osigurava pristupačnost na području grada u objekte koji su od značaja za Grad Osijek, na način da će se pristup osigurati kroz gradnju rampi, dizala, obilježavanja i građevinskog prilagođavanja parkirališnih mjesta.

Uklanjanje arhitektonskih barijera za osobe s invaliditetom u Gradu Osijeku započelo je po završetku Domovinskog rata, kada je preporuka svim graditeljima bila ugradnja liftova i pristupnih rampi za osobe s invaliditetom u sve obnavljane zgrade. Danas gotovo sve odgojno-obrazovne ustanove, ustanove zdravstva i socijalne skrbi ugrađuju liftove. U svim trgovačkim lancima koji su izgrađeni novijeg datuma postavljene su rampe za invalide, osiguran ulaz bez stepenica i opremljeni toaleti za osobe s invaliditetom te vidljivo označeni. Obnovljeni su zvučni signali na semaforima. Poslovni prostori u vlasništvu Grada Osijeka koji se ustupaju udrugama osoba s invaliditetom na korištenje posebno se uređuju za pristup osoba s invaliditetom, posebno onih u kolicima i to u skladu sa raspoloživim sredstvima Proračuna Grada Osijeka. U gradu je izvršena prilagodba 178 prilaza pješačkih prijelazima, prilagodba 15 lokacija na kojima se nalaze parkirališta za osobe s invaliditetom, obnovljene 292 oznake na parkiralištima za osobe s invaliditetom.

Grad Osijek je i u 2009. godini sklopio Ugovor o prijevozu osoba s invaliditetom s Gradskim prijevozom putnika d.o.o. Osijek. Prijevoz osoba s invaliditetom u kolicima i polupokretnih osoba s invaliditetom obavlja se kombibusom. Mjesečna naknada za prijevoz iznosila je 36.900,00 kuna, što godišnje iznosi 442.800,00 kuna. Tijekom 2009. godine kombibusom za osobe s invaliditetom prevezeno je u prosjeku do 15 osoba dnevno. Na popisu za korištenje prijevoza kombibusom nalazilo se 160 osoba s invaliditetom u kolicima i polupokretne osobe koji ne mogu koristiti gradski prijevoz putnika. Prijevoz kombibusom koristi se za odlazak na radno mjesto, u školu, posjetu nadležnim organima, zdravstvenim ustanovama i slično.

Pravilnikom o davanju na korištenje prostorija u mjesnim odborima i gradskim četvrtima (Službeni glasnik Grada Osijek 5/02. i 10/09.) mjesni odbori i gradske četvrti Grada ugovorima bez naknade i režijskih troškova ustupaju svoje prostorije na korištenje udrugama osoba s invaliditetom. Tako je Mjesni odbor Cvjetno ugovorom bez naknade i režijskih troškova ustupio svoje prostorije na korištenje Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije Osijek; Gradska četvrt Retfala Društvu multiple skleroze Osječko-baranjske županije, Udruzi HEPATOS i Udruzi stradalih u prometu; Gradska četvrt Gornji grad Savezu organizacija invalida; Gradska četvrt Novi grad Udruzi za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom "Glas čovječnosti"; Gradska četvrt Jug II Društvu invalida cerebralne i dječje paralize, Udruzi distrofičara Grada Osijeka i Udruzi invalida Grada Osijeka.

Grad Osijek je u školskoj godini 2008./2009. pokrenuo projekt rada s djecom s teškoćama u razvoju posredstvom asistenata u nastavi. Razrednici i učitelji uključeni u ovaj projekt rezultate ocjenjuju izvrsnim te naglašavaju kako učenici s teškoćama bolje napreduju. Poteškoća u realizaciji projekta su deficitarni kadrovi, pa kao asistenti rade apsolvirani studija psihologije i pedagogije te učiteljskog studija. Ukupno je 22 asistenta u nastavi. Osiguran je i prijevoz za 8 učenika kombijem škole, za 35 učenika odobren je prijevoz osobnim automobilima, 3 učenika koristi međugradski prijevoz (+1 osoba u pratnji) te je za 2 učenika, koja se nisu mogla služiti navedenim prijevoznim sredstvima Grad organizirao posebno prilagođen prijevoz.

Za programske aktivnosti udruga u 2009. godini utrošeno je 652.250,00 kuna, a na programske aktivnosti udruga osoba s invaliditetom utrošeno je 202.300,00 kuna. Programi športskih aktivnosti, natjecanja i rekreacije za djecu, mlade i osobe s teškoćama koji se organiziraju na području grada Osijeka okupljaju veliki broj aktivnih športskih udruga osoba s invaliditetom. Uz znatnu financijsku i organizacijsku potporu Grada Osijeka svim osobama s invaliditetom omogućeno je bavljenje športskim aktivnostima.

Grad Našice je u 2009. godini utrošio 51.485,96 kuna za izradu prilaznih rampi za dvije obitelji osoba s invaliditetom te pristupnu rampu ispred ulaza Doma kulture. Udrugama je u 2009. godini isplaćeno 78.340,00 kuna. Iz proračunske zalihe Grada Našica za održavanje skupština udruga osoba s invaliditetom osigurano je 12.500,00 kuna. Gradsko vijeće Grada Našica imenovalo je Povjerenstvo za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine.

U **Gradu Valpovu** u 2009. godini nije usvojena lokalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. Jedan od zadataka Grada Valpova u 2010. godini je i izrada nacрта navedene Strategije. Grad sustavno surađuje s udrugama osoba s invaliditetom i Centrom za socijalnu skrb na provođenju aktivnosti za osobe s invaliditetom. Suradnja se odnosi na Udruhu invalidnih osoba "MI", Udruhu invalida rada Belišća i Valpova te Regionalni savez udruga invalida rada.

Grad Valpovo je Udruzi "MI" u 2009. godini osigurao besplatno korištenje prostora u valpovačkom dvorcu te je sufinancirao adaptaciju prostora. Grad također plaća sve režijske troškove navedenog prostora. Na ulazu u Osnovnu školu Valpovo, u vrtić "Maza" te Srednju školu Valpovo postavljene su rampe za osobe s invaliditetom čime je olakšan pristup u odgojno-obrazovne ustanove. Lift je postavljen u Osnovnoj školi "Matije Petra Katančića". Grad Valpovo i Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti potpisali su ugovor o suradnji na projektima rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom. Grad Valpovo je uz potporu Zavoda za zapošljavanje, zaposlio tri osobe s invaliditetom na javnim radovima, ukupnog trajanja šest mjeseci.

III. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2009. GODINI

Osječko-baranjska županija već dugi niz godina vodi posebnu brigu o osobama s posebnim potrebama na način da su stvoreni uvjeti pristupa svim zdravstvenim ustanovama u nadležnosti Osječko-baranjske županije, da je programom uklanjanja arhitektonskih barijera za osobe s invaliditetom obuhvaćena većina osnovnih i srednjih škola u nadležnosti Županije, da su poticani programi i projekti civilnih udruga čiji je cilj pomoći osobama s invaliditetom u savladavanju svakodnevnih poteškoća te da su započeti projekti uklanjanja arhitektonskih barijera i unutar županijskih prostora.

Tako je u razdoblju od 2003.-2008. godine za osiguravanje arhitektonske pristupačnosti, odnosno ugradnju dizala i rampi u osnovnim i srednjim školama te đачkim domovima kojima je osnivač Osječko-baranjska županija uloženo 1.548.381,81 kuna za osnovne škole, 609.097,96 kuna za srednje škole i 25.000,00 kuna za uklanjanje arhitektonskih barijera u đачkim domovima.

U istom je razdoblju za osiguravanje arhitektonske pristupačnosti u zdravstvenim ustanovama utrošeno ukupno 4.176.928,89 kuna te u ustanovama socijalne skrbi 1.814.747,79 kuna, a kojima je osnivač Osječko-baranjska županija.

Također je uloženo 125.000,00 kuna za izgradnju pristupne rampe u objektu Osječko-baranjske županije.

U područje Nacionalne strategije *Stanovanje, mobilnost i pristupačnost* u osiguravanju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti te osiguravanju prilagodbe postojećih građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti u 2009. godini Osječko-baranjska županija je uložila 1.313.000,70 kuna što govori u prilog povećanja izdvajanja sredstava u odnosu na 2008. godinu kada je za navedenu mjeru utrošeno 855.890,60 kuna. Tijekom 2008. godine postavljeno je 13 rampi u osnovnim i srednjim školama Osječko-baranjske županije te je ugrađen lift u Domu za stare i nemoćne osobe u Osijeku. U 2009. godini postavljeno je 10 rampi i 4 dizala u osnovnim i srednjim školama te 1 rampa u zdravstvenoj ustanovi, kao i dizalo u zgradi Osječko-baranjske županije.

Za nabavu dizala za nepokretne osobe i osobe smanjene pokretljivosti u okviru dodatnih ulaganja na građevinskim objektima Osječko-baranjske županije, iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2009. godinu izdvojeno je 83.204,00 kuna.

Osječko-baranjska županija financirala je postavljanje dizala i rampi u osnovnim i srednjim školama na području Osječko-baranjske županije; Osnovna škola "Antunovac", Antunovac, ugradnja dizala 227.859,00 kuna; Osnovna škola "Josipa Kozarca" Semeljci, ugradnja dizala 227.426,00 kuna; Osnovna škola "Kneževi Vinogradi" Kneževi Vinogradi, ugradnja dizala 250.000,00 kuna; Srednja škola "Isidora Kršnjavog" Našice, ugradnja dizala 191.377,59 kuna; II.gimnazija Osijek, izgradnja rampe 30.068,47 kuna; Strojarska tehnička škola, Osijek, izgradnja rampe 21.101,18 kuna; Srednja škola "Dalj" Dalj, izgradnja rampe 24.353,18 kuna; Učenički dom "Hrvatskog Radiše", izgradnja rampe 99.876,00 kuna; Osnovna škola "J.J. Strossmayer" Đurđenovac, izgradnja rampe 23.932,98 kuna; Osnovna škola "Vladimir Nazor" Feričanci, izgradnja rampe 23.932,98 kuna; Osnovna škola "Matija Gubec" Magadenovac, izgradnja rampe 12.020,64 kuna; Osnovna škola "Kneževi Vinogradi" Kneževi Vinogradi, izgradnja rampe 10.870,20 kuna; Osnovna škola "Vladimir Nazor" Čepin Područna škola Čepinski Martinci, izgradnja rampe 14.448,32 kuna; Osnovna škola "Lug" Lug, izgradnja rampe 10.743,39 kuna.

Osječko-baranjska županija financirala je izgradnju pristupa i rampe u Domu zdravlja Valpovo s 61.786,77 kuna.

U području Nacionalne strategije *Udruga osoba s invaliditetom u civilnom društvu* u okviru sustavnog financiranja udruga osoba s invaliditetom omogućujući njihovo djelovanje u cilju unapređenja kvalitete života osoba s invaliditetom Programom financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju tijekom 2009. godine osigurano je 400.000,00 kuna u Proračunu Osječko-baranjske županije. U 2009. godini financirani su projekti/programi 31 udruge osoba s invaliditetom za što je utrošeno 265.000,00 kuna što čini 66.25% ukupnih sredstava za tu namjenu.

Rješenjima Župana u 2009. godini osigurana je financijska pomoć Udruzi paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije za projekt "Osobni asistent" 31.464,60 kuna, Društvu invalida cerebralne i dječje paralize Osijek za redovan rad udruge 3.000,00 kuna, Društvu za pomoć mentalno retardiranim osobama Osijek za provedbu poludnevnog boravka za osobe s mentalnom retardacijom u klubu "PLAMENA PTICA", 10.000,00 kuna te Udruzi invalida rada Đakova za troškove pomoći i obilaska starijih i nemoćnih osoba 2.000,00 kuna.

Županija također potiče zapošljavanje osoba s invaliditetom pa je i 2009., kao i 2008. godine prethodno, podržala radnu okupaciju štíćenika udruge Inkluzija s ukupno 20.000,00 kuna, u sklopu koje dva zaposlena štíćenika Udruge obavljaju poslove održavanja dvorišta Osječko-baranjske županije u Županijskoj 4, u skraćenom radnom vremenu prilagođenom njihovim radnim sposobnostima.

U upravnim tijelima Osječko-baranjske županije zaposleno je pet osoba s invaliditetom.

IV. OBLICI SKRBI ZA OSOBE S INVALIDITETOM KOJE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PROVODE CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB I CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU U 2009. GODINI

Centar za profesionalnu rehabilitaciju Osijek obavlja poslove orijentacije, rehabilitacije i praćenja rehabilitacije invalida rada, invalida rata i djece sa smetnjama u psiho-fizičkom razvoju, a isključivo za potrebe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Slijedom toga, navedeni podaci odnose se isključivo na osiguranike Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, a koji su u radnom odnosu i svoja prava ostvaruju iz radnog odnosa.

U sustavu profesionalne rehabilitacije tijekom 2009. godine ukupno je uključeno 132 osiguranika, odnosno osobe s invaliditetom od kojih je 57 po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu odnosno pripadnošću HV-u, za 20 osiguranika/osobe s invaliditetom je utvrđena nesposobnost za rad dok je za 53 osiguranika/osobe s invaliditetom osigurano-posredovano pri pronalasku drugog radnog mjesta kod poslodavca bez profesionalne rehabilitacije.

Tijekom 2009. godine rehabilitirano je ukupno dva osiguranika od čega jedan osiguranik iz radnog odnosa (poslodavac je osigurao drugo odgovarajuće radno mjesto u okviru poduzeća) te jedan osiguranik koji je još u sustavu rehabilitacije (visokoškolskog obrazovanja).

Profesionalna rehabilitacija osoba s invaliditetom obuhvaća psihosocijalno i medicinsko vještačenje preostale radne sposobnosti, ocjenu mogućnosti plasiranja preostale radne sposobnosti (psiho-fizičku i zdravstvenu sposobnost osoba s invaliditetom za obavljanje drugih poslova u skladu s medicinskim kontraindikacijama), posredovanje pri zapošljavanju na drugom, odgovarajućem poslu kod postojećeg poslodavca, osposobljavanje-edukacija- obrazovanje-prekvalifikacija za obavljanje drugog odgovarajućeg posla, analiza radnih mjesta poslodavca u smislu utvrđivanja drugog, odgovarajućeg radnog mjesta za osiguranika osobe s invaliditetom te konačno ocjenu/prijedlog za utvrđivanje nesposobnosti za rad u slučajevima kad preostalu radnu sposobnost nije moguće plasirati, a u skladu s medicinskim kontraindikacijama.

Centri za socijalnu skrb na području Osječko-baranjske županije osobama s invaliditetom priznaju sljedeća prava propisana Zakonom o socijalnoj skrbi: pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom ili smanjenom opsegu, pravo na osobnu invalidninu, pravo na naknadu do zaposlenja za osobe koje su osposobljene za neko od pomoćnih zanimanja kao i pravo na novčanu pomoć za pokriće troškova prijevoza radi osposobljavanja za rad ili samozbrinjavanje učenika koji nastavu pohađaju po posebnom programu.

Centar za socijalnu skrb Beli Manastir u sustavu zaključno sa 31. prosincem 2009. godine ima evidentirano 1.000 osoba s invaliditetom, a koje su korisnici nekog od prethodno navedenih prava iz sustava socijalne skrbi.

Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac ima cca 450 korisnika koji se ubrajaju u kategoriju tjelesno ili mentalno oštećene osobe ili psihički bolesne osobe.

Centar za socijalnu skrb Đakovo ima evidentirano 469 osoba s invaliditetom, od toga 296 odraslih osoba i 173 djece. Pravo na osobnu invalidninu ostvaruje 257 korisnika, pravo na naknadu do zaposlenja 67 korisnika, pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu ostvaruje 58 korisnika (od toga 55 odraslih osoba i 3 djece), a doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu 33 korisnika (od toga 27 odraslih osoba i 6 djece). Pravo na stalnu pomoć ostvaruje 68 korisnika (od toga 61 odrasla osoba i 7 djece). Pravo na pomoć i njegu u kući u okviru koje se pruža usluga organiziranja prehrane, odnosno nabava i dostava gotovih obroka u kući ostvaruju 3 korisnika, odrasle osobe. Pravo na skrb izvan vlastite obitelji kao stalni smještaj ostvaruje 38 osoba (od toga 18 odraslih osoba s invaliditetom i 20 djece). 21 korisnik smješten je u dom socijalne skrbi, 15 korisnika u udomiteljsku obitelj, a 2 su korisnika organiziranog stanovanja.

Pravo na troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanje ostvaruju 2 korisnika, od toga jedna odrasla osoba i jedno dijete. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 46 roditelja. U 2009. godini osobama s invaliditetom odobreno je 80 jednokratnih novčanih pomoći (od toga 35 djeci i 45 odraslim osobama s invaliditetom).

U **Centru za socijalnu skrb Osijek** osobama s invaliditetom pruža se stručna pomoć i usluge za ostvarivanje prava na osobnu invalidninu za ukupno 300 korisnika, naknada do zaposlenja za 166 korisnika, skrb izvan vlastite obitelji u domovima za tjelesno i mentalno oštećene osobe za 95 korisnika, doplatak za pomoć i njegu za 501 korisnika, poludnevni boravak za 40 korisnika i status roditelja njegovatelja za 39 korisnika. Ukupan broj osoba s invaliditetom u Centru za socijalnu skrb Osijek koji su korisnici nekog od navedenih prava je 1141 korisnik.

U **Centru za socijalnu skrb Našice** broj korisnika koji ostvaruju pravo na osobnu invalidninu u punom opsegu je 199 korisnika, od kojih su 78 korisnika djeca, a 121 korisnik je odrasla osoba. Dva su korisnika u dječjoj dobi koji ostvaruju pravo na osobnu invalidninu u smanjenom opsegu što iznosi 125% osnovice iz članka 16. Zakona o socijalnoj skrbi ili 750,00 kuna mjesečno.

Ukupan broj osoba koje su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu iznosi u punom opsegu 1068 korisnika, od kojih je 9 djece, a u smanjenom opsegu 420 korisnika od kojih je 4 djece. Ukupan broj osoba kojima je priznato pravo na skrb izvan vlastite obitelji iznosi ukupno 52 korisnika. Ukupan broj osoba koji koriste pravo na naknadu do zaposlenja ukupno iznosi 65 korisnika, od toga broja korisnika samo ih 5 koristi i pravo na osobnu invalidninu. Roditeljima djece s najtežim smetnjama u razvoju priznato je pravo na status roditelja njegovatelja u ukupnom broju od 42 korisnika.

Centar za socijalnu skrb Valpovo ima evidentirano 228 osoba s invaliditetom koje koriste prethodno navedena prava.

V. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2010. GODINI

Od ukupno 42 jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije, mjere i aktivnosti Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007.-2015. godine tijekom 2010. godine provodile su 23 jedinice lokalne samouprave.

Općine Antunovac, Gorjani, Jagodnjak, Popovac, Punitovci, Strizivojna, Vladislavci i Vuka čine ukupno 8 jedinica lokalne samouprave Županije koje tijekom 2010. godine nisu provodile mjere i aktivnosti Nacionalne strategije zbog nedostatnih financijskih sredstava i kadrova.

Ukupno 11 jedinica lokalne samouprave i to Bizovac, Drenje, Erdut, Ernestinovo, Levanjska Varoš, Podgorač, Podravska Moslavina, Satnica Đakovačka, Šodolovci, Viljevo i Viškoveci nisu dostavile podatke o provođenju mjera i aktivnosti Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007.-2015. godine tijekom 2010. godine, iako su bile kontaktirane u tri navrata.

Općina Donja Motičina i Općina Darda u 2010. godini financirale su mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu Nacionalne strategije, za što je Općina Donja Motičina utrošila 1.400,00 kuna, a Općina Darda 7.000,00 kuna. **Općina Čepin** utrošila je 15.600,00 kuna za mjeru Rekreacija, rasonoda, šport te 2.000,00 kuna za Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu.

Općina Semeljci smatra kako nedostaje koordinacija Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprave za obitelj i drugih nositelja mjera tijela državne uprave i tijela javnih ovlasti u planiranju, razvoju i utvrđivanju godišnjih (planova) i prioriteta provedbe Nacionalne strategije. Na području Općine Semeljci postoji suradnja sa udrugom „Duga“ za osobe s invaliditetom, čiji je i osnivač Općina. Na području Općine Semeljci nije donesena lokalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom. U Proračunu Općine Semeljci za 2010. godinu utrošeno je ukupno 50.000,00 kuna za mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu.

Općina Feričanci je u cilju pomoći osobama sa invaliditetom na području Općine u 2010. godini osigurala i utrošila 6.000,00 kuna za kupnju slušnih aparata i ostalih pomagala te je osigurala izgradnju rampe za osobe s invaliditetom na zgradi ljekarne u Feričancima.

Općina Petlovac sudjeluje kao partner u provedbi programa za prevenciju institucionalizacije "Kao da sam doma" Udruge za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju "ZVONO" iz Belišća. Ostali partneri u projektu su Grad Belišće, Centar za socijalnu skrb Valpovo, Osnovna škola Ivana Kukuljevića Belišće, Dječji vrtić "Maslačak" Belišće i Dječji vrtić "Maza" Valpovo. Ciljevi projekta su izgradnja kapaciteta udruge "Zvono" za širenje procesa prevencije institucionalizacije osoba sa poteškoćama kroz razvoj mobilnih timova stručne službe podrške, jačanje suradnje i komunikacije između stručnih službi podrške udruge "Zvono", Centra za socijalnu skrb Valpovo, predškolskih i školskih ustanova i lokalne samouprave na području gradova Belišće i Valpovo, Općine Petlovac i Bizovac u svrhu procesa prevencije institucionalizacije i senzibiliziranja lokalne zajednice za probleme ugroženih skupina društva, poboljšanje kvalitete života osoba sa poteškoćama u obitelji kroz podizanje njihovog nivoa opće kompetentnosti i nivoa samozastupanja te podizanje nivoa kompetencije roditelja osoba sa poteškoćama, promocija osnovnih ljudskih prava osoba sa mentalnom retardacijom i invaliditetom te stjecanje vještine samozastupanja.

Općina Trnava je u 2010. godini za mjeru Obitelj utrošila 1.000,00 kuna, za mjeru Zdravstvena zaštita 5.000,00 kuna te za mjeru Sudjelovanje u javnom i političkom životu 1.000,00 kuna.

Općina Kneževi Vinogradi je za mjeru Odgoj i obrazovanje u 2010. godini osigurala 5.000,00 kuna, za mjeru Stanovanje, mobilnost, pristupačnost cca 18.000,00 kuna te za mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu 32.000,00 kuna.

Općina Bilje je u 2010. godini za mjeru Odgoj i obrazovanje utrošila 5.000,00 kuna te za mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu 22.254,60 kuna. **Općina Magadenovac** je u 2010. godini za mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu utrošila 6.000,00 kuna.

Općina Koška je tijekom 2010. godine financijski podržavala rad Udruge Sv. Vinko koja je obilazila osobe s invaliditetom za Uskrs i Božić. Financijska pomoć osigurana je i za Udrugu PHENIX - terapijsko jahanje osoba s posebnim potrebama i Udrugu oboljelih branitelja od PTSP-a. U suradnji sa Centrom za socijalnu skrb Općina je osigurala džeparac djeci s posebnim potrebama za ljetovanje na moru. Za mjeru Obitelj Općina Koška je u 2010. godini osigurala 3.000,00 kuna, za mjeru Sudjelovanje u kulturnom životu 12.000,00 kuna te za mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu 13.500,00 kuna.

U provedbi mjera Nacionalne strategije na području Općine, **Općina Đurđenovac** je pružila financijsku pomoć udruzi HVIDR-a Đurđenovac za područje pravne pomoći braniteljima i invalidima domovinskog rata te financijsku pomoć Udruzi osoba s invaliditetom i Udruzi gluhih i nagluhih osoba. Za mjeru Sudjelovanje u kulturnom životu Općina je utrošila 17.325,68 kuna te mjeru Rekreacija, razonoda i šport ukupno 45.533,86 kuna.

Općina Marijanci je i u 2010. godini sustavno pomagala rad udruga osoba sa invaliditetom. Za mjeru Socijalna skrb i mirovinsko osiguranje Općina je u 2010. godini osigurala 10.000,00 kuna te za mjeru Rekreacija, razonoda i šport ukupno 5.000,00 kuna.

Općina Čeminac je tijekom 2010. godine surađivala s udrugama osoba s invaliditetom i sufinancirala aktivnosti Udruge "Baranjsko srce", HVIDR-e i Udruge branitelja oboljelih od PTSP-a. Za mjeru Život u zajednici Općina je u 2010. godini utrošila 15.000,00 kuna.

Općina Draž je tijekom 2010. godine za mjeru Život u zajednici utrošila 7.302,02 kuna.

Općina Petrijevc je u 2010. godine za oslobođenje od komunalne naknade prema postotku invaliditeta izdvojila 7.463,07 kuna. Općina je sufinancirala mjesečnu kartu i osigurala pomoć prijevoza za jedno dijete sa invaliditetom u iznosu 178.120,26 kuna godišnje. Općina je tijekom 2010. godine financirala rad HVIDR-e, Udruge gluhih i nagluhih i Udruge oboljelih branitelja sa ukupno 3.000,00 kuna.

U **Gradu Donjem Miholjcu** navode kako je sve bolja i sve veća suradnja iz godine u godinu s Udrugom invalida i Športskom udrugom invalida, kao i ostalim udrugama osoba s invaliditetom. U 2010. godini je Udruzi invalida osiguran prostor na korištenje, prilagođen osobama s invaliditetom. Športska udruga invalida uvrštena je u Zajednicu športskih udruga i Proračun Grada te postoji inicijativa za opremanje prostora za rekreaciju osoba sa invaliditetom. U Gradu navode kako je u postupku osnivanje povjerenstva za izradu Strategije.

U suradnji s Ministarstvom obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i susjednim općinama tijekom 2010. godine provodio se Program "Dnevni boravak i pomoć u kući starijim osobama" za ukupno 200 osoba od kojih je 7 osoba s invaliditetom. Iznos Ugovora je 670.500,00 kuna. Tijekom 2010. godine izdvajan je mjesečni iznos od 1.000,00 kuna za dijete s posebnim potrebama za prijevoz u Zagreb na rehabilitaciju.

Broj parkirališnih mjesta na području grada za osobe s invaliditetom osigurana su na svakom parkiralištu u postotku određenom Zakonom. U ulicama Stjepana Radića i Pavla Radića prilagođeni su prijelazi za osobe s invaliditetom.

U 2010. godini je iz Proračuna Grada Donjeg Miholjca za Programe udruga zdravstvene i socijalne zaštite isplaćeno 6.000,00 kuna Društvu invalida, 3.000,00 kuna Udruzi gluhih Našice, 1.500,00 kuna Udruzi slijepih, 2.000,00 kuna Športskoj udruzi invalida, 4.000,00 kuna Udruzi za razvoj i unapređenje pomagala i kvalitete življenja osoba s invaliditetom, 1.000,00 kuna Društvu multipleskleroze, 6.000,00 kuna Društvu za zaštitu od dijabetesa i 10.000,00 kuna Udruzi za borbu protiv limfoma i malignih bolesti.

Grad Našice pruža financijsku pomoć radu udrugama osoba s invaliditetom te je u 2010. godini za mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu utrošio 125.204,43 kune. U odnosu na 2009. godinu zamjećuju povećanje broja udruga osoba s invaliditetom, što upućuje na bolju organiziranost i povezanost osoba s invaliditetom, ali i povećanje broja uloženi sredstava za rad i djelovanje udruga osoba s invaliditetom na području Grada Našica.

Na području **Grada Đakova** još nije donesena i usvojena strategija za izjednačavanje osoba s invaliditetom, ali je u pripremi tj. izrađen je prijedlog. Provedbu mjera Nacionalne strategije prati Odbor za socijalnu skrb, odnosno Odjel za društvene djelatnosti Grada Đakova.

Grad Đakovo podupirao je u 2010. godini rad udruga koje djeluju u korist osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo i Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" pružaju osobama s invaliditetom i djeci s teškoćama u razvoju mogućnost svakodnevnog boravka u prostorijama udruga gdje su u rad uključene mnoge stručne osobe, članovi udruge i volonteri (defektolozi, pedagozi, psiholozi, liječnici). U 2010. godini Grad Đakovo podupirao je provođenje ove aktivnosti kroz sufinanciranje redovite djelatnosti ovih udruga s iznosom od 50.700,00 kuna.

Udruga za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Đakovo i Udruga za psiho-socijalne potrebe "Amadea" Đakovo su u 2010. godini izradile i tiskale propagandne materijale - letke kojima su informirale širu javnost o svojoj djelatnosti u korist osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju. Na taj način su osobama s invaliditetom i roditeljima djece s teškoćama u razvoju pružile mogućnost uključivanja u različite programe namijenjene osobama s invaliditetom. Grad Đakovo podupirao je tiskanje ovih letaka ukupne vrijednosti 2.000,00 kuna.

U Udruzi za pomoć osobama s mentalnom retardacijom djeluje klub "Neven" koji svakodnevno organizira različite sadržaje za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju, a korisnike programa dovozi i odvozi kući vlastitim kombi-vozilom. Prostor za rad ove udruge osigurao je Grad Đakovo u suradnji s Osnovnom školom Vladimir Nazor Đakovo, a za trošak najma u 2010. izdvojeno je 24.000,00 kuna.

Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije provodila je tečajeve znakovnog jezika za sve zainteresirane građane i ukupno je održala tri tečaja (dva za osnovnu komunikaciju i jedan za 2. stupanj). U prvoj skupini je bilo 14 polaznika (ekonomista, novinara, zdravstvenih djelatnika, studenata). Ispit osnova znakovnog jezika uspješno je položilo 8 polaznika. U drugoj skupini tečaja znakovnog jezika za studente medicine, ali i ostale zainteresirane građane iz osnova znakovnog jezika za osnovnu komunikaciju s gluhim i nagluhim osobama upisan je 21 polaznik, a uspješno ga je završilo 11 polaznika. Tečaj znakovnog jezika za polaznike 2. stupnja za samostalnu komunikaciju s gluhim i nagluhim osobama organiziran je za učitelje osnovne škole, a od 5 upisanih uspješno su ga završila 4 polaznika. Grad Đakovo je u 2010. godini sufinancirao navedene aktivnosti udruge u iznosu 10.450,00 kuna.

Dječji vrtić Đakovo radi na tri lokacije, a pohađalo ga je 700 djece. Dvije zgrade su prilagođene djeci s teškoćama u razvoju. Jedno dijete s teškoćama u razvoju pohađalo je program dječjeg vrtića uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. U Gradu Đakovu rade i dva vrtića u privatnom vlasništvu čiji rad je u 2010. godini sufinancirao Grad Đakovo. Oba vrtića su prilagođena djeci s teškoćama u razvoju.

Kao jedna od mogućnosti rehabilitacije građanima je predstavljeno i terapijsko jahanje za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju. Udruga je svojim sudjelovanjem u akciji na temu "Urbanizacija i zdravlje" željela ukazati na potrebu osiguranja uvjeta neovisnog kretanja osoba s invaliditetom i osoba smanjene pokretljivosti u javnom prometu u Gradu Đakovu. U 2010. godini za rad udruga iz područja zdravstva Grad Đakovo izdvojio je ukupna sredstva u iznosu 125.350,50 kuna.

Grad Đakovo sufinancira i rad Poliklinike za rehabilitaciju govora i slušanja "Suvag" iz Osijeka koja provodi svoj program u prostorijama Doma zdravlja u Đakovu, a za potrebe djece iz grada i prigradskih naselja. U tu svrhu Grad Đakovo izdvojio je 5.692,78 kuna za troškove najma prostorija za rad Poliklinike.

U provedbi Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom tijekom 2010. godine sudjelovali su osim upravnih odjela **Grada Osijeka** i Vodovod Osijek d.o.o., Športski objekti d.o.o., Gradski prijevoz putnika, Dom za starije psihički oboljele osobe u Osijeku, SPORIN - savez za sport i rekreaciju osoba s invaliditetom, MOGU - udruga za terapijsko jahanje osoba s posebnim potrebama, Osječki športski savez gluhih, Gradski savez za športsku rekreaciju *Sport za sve*, Udruga slijepih, BK Osječki osmijeh, HVIDR-a, Društvo za psihološku pomoć "Sunce" Osijek i Zajednica "MIR" Osijek, Centar za profesionalnu rehabilitaciju u Osijeku, Dom zdravlja Osijek i drugi.

Gradsko vijeće Grada Osijeka usvojilo je Program osiguranja pristupačnosti za osobe s invaliditetom u gradu Osijeku od 2010. do 2015. godine ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 2/10.). Aktivnosti, poslovi i djelatnosti iz Programa pristupačnosti za osobe s invaliditetom od važnosti su za rješavanje svakodnevnog življenja osoba s invaliditetom i njihovog uključivanja u zajednicu na području grada Osijeka.

Temeljem članka 5. navedenog Programa Gradonačelnik Grada Osijeka osnovao je Povjerenstvo za osobe s invaliditetom grada Osijeka. Zadatak Povjerenstva je koordiniranje, poticanje i praćenje mjera i aktivnosti pristupačnosti, pružanja stručne i savjetodavne pomoći nositeljima i suradnicima provođenja mjera i aktivnosti pristupačnosti.

Sukladno odredbama iz članka 5. Programa upravna tijela Grada Osijeka, ustanove i trgovačka društva u vlasništvu Grada Osijeka trebaju dostavljati Povjerenstvu do 15. siječnja svake godine izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti, a ono do 1. veljače objedinjena izvješća Upravnom odjelu za socijalnu skrb i zdravstvo koji do 15. veljače svake godine dostavlja Gradonačelniku Grada Osijeka objedinjeno izvješće o provedbi Programa pristupačnosti, a Gradonačelnik o tome izvješćuje Gradsko vijeće Grada Osijeka.

Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo u suradnji s Povjerenstvo za osobe s invaliditetom grada Osijeka trenutno radi na izradi lokalne strategije.

Uvažavajući potrebe i probleme s kojima se susreću osobe s invaliditetom Grad Osijek posebnu pažnju posvetio je organiziranju prijevoza osoba s invaliditetom specijalnim kombi vozilom koji je za korisnike besplatan. Organiziranje prijevoza osoba s invaliditetom povjereno je GPP-u d.o.o Osijek i isti se kontinuirano obavlja od 2003. godine. U 2010. godine mjesečna naknada za prijevoz iznosila je 36.900,00 kuna, što godišnje iznosi 442.800,00 kuna. Mjesečno se prevezlo u prosjeku 36 korisnika, osoba s invaliditetom. Prijevoz se najviše koristio za posjet liječniku, odlazak na posao, prijevoz u školu, odlazak na rekreaciju, druženje, obavljanje administrativnih poslova i sl. Ovakav oblik prijevoza omogućuje korisnicima kvalitetnije življenje i uključivanje u sve oblike svakodnevnice.

U Gradu Osijeku posebno se vodila briga oko sufinanciranja i osiguranja poslovnog prostora za udruge osoba s invaliditetom, financiraju se njihovi programi i projekti, više udruga koristi poslovne prostore Grada Osijeka besplatno i Grad financira troškove korištenja poslovnog prostora (grijanje, električnu energiju, vodu i dr.). Poslovni prostori u vlasništvu Grada Osijeka koji se ustupaju udrugama invalida na korištenje posebno se uređuju za pristup osoba s invaliditetom, posebno onih u kolicima i to u skladu sa raspoloživim sredstvima u Proračunu Grada Osijeka.

Ukoliko mjesni odbori i gradske četvrti, odnosno Grad, nemaju potrebe za korištenjem prostorija za vlastite potrebe, mogu se davati na korištenje pravnim i fizičkim osobama, odnosno udrugama. Udruge osoba s invaliditetom koje koriste prostorije gradskih četvrti/mjesnih odbora su: Gradska četvrt Retfala Društvo multiple skleroze Osječko-baranjske županije - ugovor bez naknade i režijskih troškova, Udruga HEPATOS -Ugovor bez naknade i režijskih troškova, Udruga stradalih u prometu - ugovor bez naknade i režijskih troškova te Odlukom vijeća Gradske četvrti Retfala o podjeli sredstava - Udruga oboljelih od dijabetesa, Klub Retfala 2.000,00 kuna. Gradska četvrt Gornji grad Savez organizacija invalida - ugovor, bez naknade i režijskih troškova, Društvo za zaštitu od dijabetesa Osijek ugovor, bez naknade i režijskih troškova, Udruga cerebrovaskularnih bolesnika Osijek ugovor, bez naknade i režijskih troškova. Gradska četvrt Novi grad Udruga za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom "Glas čovječnosti"- ugovor, bez naknade i režijskih troškova. Odlukom vijeća Gradske četvrti Novi grad o podjeli sredstava - Udruga za potporu osoba s invalidnošću i hendikepom "Glas čovječnosti" 2.500,00 kuna. Gradska četvrt Jug II Društvo invalida cerebralne i dječje paralize - ugovor, bez naknade i režijskih troškova, Udruga distrofičara Grada Osijeka - ugovor, bez naknade i režijskih troškova, Udruga invalida Grada Osijeka - ugovor, bez naknade i režijskih troškova i Društvo multiple skleroze Osijek - suglasnost. Gradska četvrt Donji grad Udruga osoba s invaliditetom za unapređenje kvalitete življenja i o očuvanja zdravlja Duga Osijek - ugovor bez naknade i režijskih troškova, Savez za sport i sportsku rekreaciju osoba s invaliditetom Osijek - SPORIN - ugovor, bez naknade i režijskih troškova. Mjesni odbor Sarvaš Udruga invalida Domovinskog rata - ugovor bez naknade i režijskih troškova.

Udruge osoba s invaliditetom koje koriste poslovni prostor kojim gospodari Grad Osijek, temeljem provedenog javnog natječaja su: Udruga paraplegičara i tetraplegičara, Udruga gluhih i nagluhih Osječko-baranjske županije, Hrvatska udruga gluhoslijepih osoba DODIR, Športski klub gluhoslijepih osoba DLAN, Športski klub osoba s invaliditetom DLAN, Hrvatska aikikai aikido asocijacija. Klub roditelja i djece sa teškim invaliditetom NOVI DAN, Udruga obitelji djece s autizmom DAR i Koordinacija udruga i stradalnika proizašlih iz domovinskog rata Osječko-baranjske županije.

Nakon ugradnje dizala za osobe s invaliditetom u Osnovnoj školi Vijenac, Grad Osijek odlučio je nastaviti kontinuitet ulaganja u prostorne prilagodbe i olakšavanja pristupa prilagođenom sanitarnom čvoru za učenike-invalidu u navedenoj osnovnoj školi. Grad Osijek ulaganjem u obnovu i popravak rampi na ulazu u Osnovnu školu "Sveta Ana" nastavio je s kontinuiranim ulaganjem u prostorne prilagodbe koje omogućavaju jednakost pristupa školovanju, odnosno školskom objektu.

Ulaganjem u projekt *Asistent u nastavi*, Grad je obuhvatio 29 učenika kojima je dijagnosticiran ADHD. U odnosu na prošlu godinu obuhvaćeno je 6 korisnika asistenata u nastavi više.

Tijekom 2010. godine Grad Osijek financirao je izgradnju rampi za osobe s invaliditetom na objektu Grada Osijeka dodijeljenom na korištenje Savezu organizacija invalida Osječko-baranjske županije - Stambena zgrada, Osijek, Drinska 10, ukupne vrijednosti 85.977,00 kuna te na Šetalištu K.F.Šepera kod spomenika Picassa, Osijek, ukupne vrijednosti 5.381,07 kuna.

U 2010. godini izvršeno je prilagođavanje prilaza pješačkim prijelazima i parkiralištima za osobe s invaliditetom. Radovi su izvršeni u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačkih površina. Vrijednost izvedenih radova je 94.512,77 kuna. Izvršeno je obilježavanje 37 novih parkirališta za osobe s invaliditetom na području grada Osijeka. Radovi su izvršeni u sklopu redovnog održavanja nerazvrstanih cesta i pješačkih površina. Vrijednost izvedenih radova je 17.150,00 kuna.

Izvršena je zamjena dotrajale zvučne opreme za slijepe i slabovidne osobe na semaforiziranim križanjima lokalne ceste 44068-Županijska ulica i lokalne ceste 44079-Ulica Hrvatske Republike te lokalne ceste 44079-Ulica Hrvatske Republike i lokalne ceste 44080-Ulica Stjepana Radića. Radovi su izvršeni u sklopu održavanja svjetlosne prometne signalizacije. Vrijednost izvedenih radova je 82.582,20 kuna.

Odsjek za promet izvršio je postavljanje 50-tak dopunskih ploča "Uzeli ste moje parkirno mjesto, uzmite i moju invalidnost!". Radovi su izvršeni u sklopu održavanja vertikalne prometne signalizacije. Vrijednost izvedenih radova je 3.250,00 kuna.

Vodovod Osijek obilježio je sedam parkirališnih mjesta za osobe s invaliditetom na parkiralištima uz upravnu zgradu Društva. Utrošena financijska sredstva za obilježavanje parkirališnih mjesta iznose cca 28.000,00 kuna.

Na dan 31. prosinca 2010. godine Grad Osijek na zaposlenih 262 osoba ima zaposleno 7 osoba s invaliditetom. Vodovod-Osijek d.o.o. zapošljava ukupno 24 osobe s invaliditetom što na ukupan broj od 764 zaposlenih iznosi više od jedne osobe s invaliditetom na svakih 35 zaposlenih radnika. U 2010. godini Športski objekti d.o.o. sklopili su Sporazum s Udrugom za promicanje inkluzije te zaposlili dva njihova štićenika na pola radnog vremena. Za navedenu svrhu utrošena su sredstva u iznosu 8.400,00 kuna.

Uz znatnu financijsku i organizacijsku potporu Grada Osijeka svim osobama sa invaliditetom omogućeno je bavljenje športskim aktivnostima. Športski objekti d.o.o. za manifestacije i priredbe koje organiziraju udruge osoba s invaliditetom osiguravaju besplatno korištenje prostora, odnosno, režijski troškovi i troškovi osoblja idu na teret Športskih objekata. U 2010. godini Športski objekti prilagodili su gledališna mjesta za osobe s invaliditetom u Športskoj dvorani Jug, dvorani Gradski vrt i stadionu Gradski vrt u vrijednosti 30.000,00 kuna. Ujedno su izradili i prilaze za osobe s invaliditetom, rampe i rukohvate u vrijednosti 30.000,00 kuna.

Temeljem Programa javnih potreba u socijalnoj skrbi i zdravstvu ("Službeni glasnik" Grada Osijeka broj 17/09. i 7/10.) Grad Osijek je tijekom 2010. godine sufinancirao programe i projekte udruga osoba s invaliditetom odabranih u postupku Javnog natječaja u ukupnom iznosu 161.662,50 kuna. Grad Osijek je u 2010. godini podržao rad udruga osoba s invaliditetom te je dodijelio 6 jednokratnih financijskih potpora za provedbu njihovih aktivnosti u ukupnom iznosu 19.000,00 kuna.

Iz Proračuna Grada Osijeka tijekom 2010. godine sufinanciranjem projekata i programa udruga osoba s invaliditetom proisteklih iz Domovinskog rata odabranih u postupku Javnog natječaja financirane su tri udruge u ukupnom iznosu 70.000,00 kn. Udruga civilnih žrtava Domovinskog rata Osječko-baranjske županije s 15.000,00 kuna, Karate klub "HVIDRA" Osijek s 5.000,00 kuna i Udruga HVIDR-a s 50.000,00 kuna. Tijekom 2010. godine temeljem zamolbi za jednokratnu financijsku pomoć Grad Osijek podržao je rad Udruge civilne žrtve Domovinskog rata s 1.000,00 kuna, Udrugu 100%-tnih HRVI I.skupine s 2.000,00 kuna te je ostvarena uspješna suradnja sa športskom udrugom slijepih "SVJETLOST" kroz donaciju 17 majica i šilt kapa "OSIJEK NEPOKORENI GRAD".

Grad Belišće do sada nije usvojio Nacionalnu strategiju za osobe s invaliditetom, ali sustavno surađuje s udrugama osoba s invaliditetom i Centrom za socijalnu skrb na provođenju aktivnosti za osobe s invaliditetom. Tijekom 2010. godine ostvarena je suradnja sa Udrugom za djecu i mlade s poteškoćama u razvoju "Zvono", Udrugom invalida rada Belišća i Valpova, Regionalnim savezom udruga invalida rada, Športskim društvom gluhih i Centrom za socijalnu skrb Valpovo.

Na području grada Belišća obučen je jedan tumač znakovnog jezika, apsolventica predškolskoga odgoja, koja je položila četiri stupnja Hrvatskog znakovnog jezika za gluhe i gluhoslijepe osobe.

Program Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti "Pomoć u kući" na području grada Belišća provodi Udruga umirovljenika grada Belišća. U Programu je zaposleno 12 osoba (voditeljica, medicinska sestra, 8 gerontodomačica, 2 pomoćna radnika), a obuhvaća 200 korisnika među kojima su i odrasle osobe s invaliditetom koji žive na području grada Belišća te u osam prigradskih naselja.

Na ulazu u Osnovnu školu Belišće te u vrtić "Maslačak" Belišće postavljene su rampe za osobe s invaliditetom te je tako olakšan pristup u te odgojno-obrazovne ustanove. U 2010. godini vrtić "Maslačak" je pohađalo 23 djece s teškoćama. Do sada je socijalizaciju i edukaciju kroz ovu ustanovu uspješno prošao velik broj djece s teškoćama u razvoju (Down sindrom, autizam, hiperaktivnost). Od 26 ustanova na području grada 20 ih je pristupačno i djelomično pristupačno, a 6 je i dalje nepristupačno.

U 2010. godini udio sredstava dodijeljenih osobama s invaliditetom u odnosu na ukupno dodijeljena sredstva iznosio je 10,09%, dok je udio sredstava dodijeljenih osobama s invaliditetom u prethodnoj godini iznosio 11,25%. Financiran je projekt Udruge invalida rada "Osnaživanje invalida rada i osoba s invaliditetom" u 2010. godini u iznosu od 8.000,00 kuna.

Grad Valpovo do sada nije usvojio lokalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, ali sustavno surađuje s udrugama osoba s invaliditetom i Centrom za socijalnu skrb na provođenju aktivnosti za osobe s invaliditetom. Suradnja se odnosi na sljedeće udruge i organizacije: Udruga invalidnih osoba "MI" Valpovo, Udruga invalida rada Belišća i Valpova, Regionalni savez udruga invalida rada, Centar za socijalnu skrb Valpovo, Udruga gluhih i Udruga slijepih i slabovidnih osoba.

U Gradu kao glavnog nositelja aktivnosti vezanih za osobe s invaliditetom ističu predsjednicu Udruge za invalidne osobe "MI" Valpovo, dr. Zdenku Turaliju, koja je 2010. godine za volonterski rad dobila javno priznanje od strane Grada Valpova. Grad Valpovo je Udruzi "MI" dao na besplatno korištenje prostor u valpovačkom dvorcu te sufinancirao adaptaciju prostora. Grad također plaća sve režijske troškove navedenog prostora i sufinancira njihov program u okviru raspoloživih mogućnosti.

Program Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti "Pomoć u kući" na području Grada Valpova provodi Gradska organizacija Crvenog križa Valpovo. U Programu je zaposleno 10 osoba (voditeljica, medicinska sestra, 6 gerontodomačica, 2 pomoćna radnika), a obuhvaća 150 korisnika među kojima su i odrasle osobe s invaliditetom koji žive na području Grada Valpova te u sedam prigradskih naselja.

Na ulazu u Osnovnu školu Valpovo, u vrtić "Maza" te Srednju školu Valpovo postavljene su rampe za osobe s invaliditetom te je tako olakšan pristup u te odgojno-obrazovne ustanove. Lift je postavljen u Osnovnoj školi "M.P. Katančića" i Srednjoj školi Valpovo.

U 2010. godini vrtić "Maza" Valpovo ima jedno dijete s teškoćama u razvoju (downov sindrom), a s kojim među ostalima radi i jedan asistent iz Udruge "MI" Valpovo.

Posljednje četiri godine Grad Valpovo sudjelovao je u uklanjanju arhitektonskih barijera za osobe s invaliditetom. Grad Valpovo i Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti potpisali su ugovor o suradnji na projektima rješavanja pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom. Za te namjene proteklih godina utrošena su znatna sredstva. Dom zdravlja, zgrada gradske uprave te knjižnice i čitaonice, Osnovna škola, Srednja škola te 15 gradskih parkirališta uz naplatu sa ukupno 415 parkirnih mjesta imaju osigurana parkirališna mjesta za osobe s invaliditetom. Osnovna i srednja škola imaju i prilagođen sanitarni čvor.

Grad Valpovo je uz potporu Zavoda za zapošljavanje zaposlio tri osobe s invaliditetom na 6 mjeseci na javnim radovima.

Gradsko vijeće **Grada Belog Manastira** donijelo je Strategiju jedinstvene politike za osobe sa invaliditetom Grada Belog Manastira u razdoblju od 2005. do 2006. godine objavljenu u "Službenom glasniku" Grada Belog Manastira, broj 1/05. Poglavarstvo Grada Belog Manastira donijelo je rješenje o imenovanju Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Belog Manastira objavljeno u "Službenom glasniku" Grada Belog Manastira broj 4/05.

U 2010. godini Grad Beli Manastir izdvojio je za Mjeru Udruge osoba s invaliditetom u civilnom društvu ukupno 20.700,00 kuna.

VI. PROVOĐENJE MJERA I AKTIVNOSTI NACIONALNE STRATEGIJE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE U 2010. GODINI

Osječko-baranjska županija je i u 2010. godini, u okviru svojih proračunskih mogućnosti, nastavila podržavati programe i projekte koji osobama s invaliditetom osiguravaju ravnopravno sudjelovanje u društvu. Tako je Županija u 2010. godini financirala postavljanje dizala i rampi u osnovnim i srednjim školama na području Osječko-baranjske županije.

U područje Nacionalne strategije *Stanovanje, mobilnost i pristupačnost* u osiguravanju pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti te osiguravanju prilagodbe postojećih građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti u 2010. godini Osječko-baranjska županija postavila je rampe u sljedećim školama na području Osječko-baranjske županije: Osnovna škola Dalj, Područna škola Erdut 14.142,45 kuna, Osnovna škola J. Kozarac Semeljci Područna škola Forkuševci 19.420,48 kuna, Osnovna škola Kralja Tomislava Našice 21.643,75 kuna, Osnovna škola I.B. Mažuranića Koška, Područna škola Ledenik 13.669,74 kuna te Osnovna škola I.B. Mažuranića Koška, Područna škola Subotički lug 12.810,34 kune. Ukupno je za postavljanje rampi u 2010. godini utrošeno 81.686,76 kuna.

U 2010. godini izvršena je ugradnja dizala u sljedećim školama na području Osječko-baranjske županije: Osnovna škola Antunovac, Antunovac 284.814,00 kuna, Osnovna škola J. Kozarac Semeljci 278.131,00 kuna, Osnovna škola Kneževi Vinogradi, Kneževi Vinogradi 368.705,58 kuna, Osnovna škola Jagodnjak, Jagodnjak 380.044,00 kuna te Srednja škola I. Kršnjavoga Našice 530.758,39 kuna. Ukupno je za ugradnju dizala u 2010. godini uloženo 1.842.452,97 kuna.

U 2010. godini postavljena je rampa u Ljekarni Valpovo za što je Osječko-baranjska županija osigurala 31.182,20 kuna.

Programom financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2010. godini financirani su programi udruga sa ukupno 609.000,00 kuna. U okviru navedenog Programa, za programe udruga osoba s invaliditetom osigurano je ukupno 160.000,00 kuna.

Rješenjima Župana u 2010. godini osigurana je financijska pomoć za rad sljedećih udruga: Savez društava multiple skleroze Hrvatske 1.500,00 kuna, Udruga roditelja djece oboljele i liječene od malignih bolesti Leona Belišće 1.500,00 kuna, Invalidsko društvo ILCO Osijek 2.500,00 kuna, Društvo invalida cerebralne i dječje paralize Osijek 1.000,00 kuna, Regionalni savez udruga invalida 3.000,00 kuna, Udruga za down sindrom Osječko-baranjske županije 3.000,00 2.000 kuna, Savez organizacija invalida Osječko-baranjske županije 1.500,00 kuna 4.000,00, Udruga gluhih i nagluhih osoba Našice 1.500,00 kuna, Udruga invalida rada Đakovo 2.000,00 kuna, Udruga osoba s invaliditetom 1.500,00 kuna, Udruga gluhih i nagluhih osoba Osječko-baranjske županije 2.000,00 1.500kuna, Udruga 100%-tnih HRVI I. skupine 4.000,00 kuna, Udruga paraplegičara i tetraplegičara Osječko-baranjske županije 4.000,00 kuna.

Župan je 11. studenog 2010. godine donio Rješenje o odobrenju sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2010. godinu Udruzi žena protiv raka "Roseta" iz Đakova za kupovinu ultrazvučnog aparata za pregled dojki u iznosu od 50.000,00 kuna koji će se nakon kupovine i dostave predati Domu zdravlja Đakovo na uporabu.

Župan je 23. srpnja 2010. godine donio Rješenje o odobrenju sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2010. godinu Kliničkom bolničkom centru Osijek, Odjelu za maksilofacijalnu kirurgiju za sufinanciranje nabavke opreme za liječenje zubi osobama s invaliditetom u iznosu od 5.000,00 kuna.

U 2010. godini financiran je projekt "Za osmijeh djeteta u prirodi" Udruge roditelja djece oboljele i liječene od malignih bolesti "Moje dijete" iz Osijeka, program je rehabilitacijskog kampa djece oboljele od malignih bolesti, leukemije i limfoma koji je realiziran u Centru za edukaciju "Merkur" Orahovica u trajanju od 20. - 26. lipnja 2010. godine, a koji obuhvaća rad stručnog tima s djecom u radionicama.

Županija također potiče zapošljavanje osoba s invaliditetom pa je već treću godinu za redom podržala projekt radne okupacije štíćenika udruge Inkluzija i financirala ga s ukupno 20.000,00 kuna, u sklopu koje tri štíćenika Udruge obavljaju poslove održavanja dvorišta Osječko-baranjske županije u Županijskoj 4, u skraćenom radnom vremenu prilagođenom njihovim radnim sposobnostima.

Osječko-baranjska županija imenovala je predstavnika koji je tijekom 2010. godine aktivno sudjelovao u radu Radne skupine za izradu Akcijskih planova za zapošljavanje osoba s invaliditetom u okviru provedbe projekta IPA 2007-2009 "Poticanje intenzivnijeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada" Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Članovi radne skupine izradili su *Akcijski plan za zapošljavanje osoba s invaliditetom za područje Osječko-baranjske županije za 2011.-2013. godinu s definiranim glavnim prioritetima, mjerama i aktivnostima na regionalnoj razini.*

VII. OBLICI SKRBI ZA OSOBE S INVALIDITETOM KOJE NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE PROVODE CENTRI ZA SOCIJALNU SKRB I CENTAR ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU U 2010. GODINI

U sustav profesionalne orijentacije **Centra za profesionalnu rehabilitaciju Osijek** tijekom 2010. godine ukupno je uključeno 78 osiguranika, osoba s invaliditetom od kojih je 19 po osnovi sudjelovanja u Domovinskom ratu odnosno pripadnošću HV-u, za 32 osiguranika/osobe s invaliditetom je utvrđena nesposobnost za rad dok je za 23 osiguranika/osobe s invaliditetom osigurano - posredovano pri pronalasku drugog radnog mjesta kod poslodavca bez profesionalne rehabilitacije. Tijekom 2010. godine rehabilitirano je ukupno 3 osiguranika iz radnog odnosa (što znači da je poslodavac osigurao drugo, odgovarajuće radno mjesto u okviru poduzeća) te 1 osiguranik koji je još u sustavu rehabilitacije (viskokoškolskog obrazovanja).

Centri za socijalnu skrb na području Osječko-baranjske županije osobama s invaliditetom priznaju sljedeća prava propisana Zakonom o socijalnoj skrbi: pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom ili smanjenom opsegu, pravo na osobnu invalidninu, pravo na naknadu do zaposlenja za osobe koje su osposobljene za neko od pomoćnih zanimanja kao i pravo na novčanu pomoć za pokriće troškova prijevoza radi osposobljavanja za rad ili samozbrinjavanje učenika koji nastavu pohađaju po posebnom programu.

Centar za socijalnu skrb Beli Manastir u sustavu zaključno sa 31. prosincem 2010. godine ima evidentirano 984 osoba s invaliditetom, a koje su korisnici nekog od prethodno navedenih prava iz sustava socijalne skrbi.

Centar za socijalnu skrb Donji Miholjac je zaključno s 31. siječnjem 2011. godine imao 315 korisnika doplatka za pomoć i njegu, 46 korisnika osobne invalidnine, 18 roditelja njegovatelja, 19 korisnika naknade do zaposlenja, 11 korisnika skrbi izvan vlastite obitelji-udomiteljska obitelj i 15 korisnika skrbi izvan vlastite obitelji-ustanova. koji se ubrajaju u kategoriju tjelesno ili mentalno oštećene osobe ili psihički bolesne osobe.

Centar za socijalnu skrb Đakovo ima evidentirano 478 osoba s invaliditetom, od toga 303 odrasle osobe i 175 djece. Pravo na osobnu invalidninu ostvaruje 260 korisnika, pravo na naknadu do zaposlenja 68 korisnika, pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu ostvaruje 54 korisnika (od toga 52 odrasle osobe i 2 djece), a doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu 41 korisnik (od toga 29 odraslih osoba i 12 djece). Pravo na stalnu pomoć ostvaruje 72 korisnika (od toga 64 odrasle osobe i 8 djece). Pravo na pomoć i njegu u kući u okviru koje se pruža usluga organiziranja prehrane,

odnosno nabava i dostava gotovih obroka u kući ostvaruju 2 korisnika, odrasle osobe. Pravo na skrb izvan vlastite obitelji kao stalni smještaj ostvaruje 42 osobe (od toga 20 odraslih osoba s invaliditetom i 22 djece). 27 korisnika smješteno je u dom socijalne skrbi, 13 korisnika u udomiteljsku obitelj, 2 korisnika u obiteljski dom, a 2 su korisnika organiziranog stanovanja.

Pravo na troškove prijevoza radi osposobljavanja za samostalan rad i samozbrinjavanje ostvaruju 2 korisnika, od toga jedna odrasla osoba i jedno dijete. Pravo na status roditelja njegovatelja ostvaruje 60 roditelja. U 2010. godini osobama s invaliditetom odobreno je 125 jednokratnih novčanih pomoći (od toga 88 djeci i 37 odraslim osobama s invaliditetom).

U **Centru za socijalnu skrb Osijek** na dan 31. prosinca 2010. godine evidentirano je ukupno 761 osoba s tjelesnim ili mentalnim oštećenjima. Od toga je 192 djece, a 569 su odrasle osobe sa oštećenjima. Od ukupnog broja evidentirane djece i mladeži do 18. godine života njih 134 su korisnici prava na osobnu invalidninu, a 24 su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu. Ostali su korisnici skrbi izvan vlastite obitelji, odnosno stručne pomoći u obitelji- psihosocijalne rehabilitacije. Od ukupnog broja evidentiranih odraslih osoba, njih 172 su korisnici osobne invalidnine, a 23 su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu. Pravo na naknadu do zaposlenja ostvarilo je 167 korisnika, a pravo na skrb izvan vlastite obitelji koristi 207 osoba. Zbog njege osoba s težim smetnjama u razvoju, status roditelja njegovatelja ostvarilo je ukupno 39 osoba, od toga 19 djece i 20 odraslih osoba.

U **Centru za socijalnu skrb Našice** broj korisnika koji ostvaruju pravo na osobnu invalidninu u punom opsegu je 200 korisnika, od kojih su 79 korisnika djeca, a 121 korisnik je odrasla osoba. Dva su korisnika u dječjoj dobi koji ostvaruju pravo na osobnu invalidninu u smanjenom opsegu što iznosi 125% osnovice iz članka 16. Zakona o socijalnoj skrbi ili 750,00 kuna mjesečno.

Ukupan broj osoba koje su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu iznosi u punom opsegu 1077 korisnika, od kojih je 9 djece, a u smanjenom opsegu 423 korisnika od kojih je 4 djece. Ukupan broj osoba kojima je priznato pravo na skrb izvan vlastite obitelji iznosi ukupno 53 korisnika. Ukupan broj osoba koji koriste pravo na naknadu do zaposlenja ukupno iznosi 66 korisnika, od toga broja korisnika samo ih 4 koristi i pravo na osobnu invalidninu. Roditeljima djece s najtežim smetnjama u razvoju priznato je pravo na status roditelja njegovatelja u ukupnom broju od 41 korisnika.

Centar za socijalnu skrb Valpovo ima evidentirano 250 osoba s invaliditetom koje koriste prethodno navedena prava.

VIII. ZAKLJUČAK

Temeljem podataka dostavljenih Osječko-baranjskoj županiji tijekom 2009. i 2010. godine, a radi izrade ovog Izvješća, može se zaključiti kako su sve jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije osviještene kada je riječ o pravima i izjednačavanju mogućnosti za osobe s invaliditetom. Isto tako sve jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije tijekom godine, a u skladu sa svojim proračunskim mogućnostima, nastoje financijski podržavati organizacije osoba s invaliditetom te imaju sluha za svu njihovu problematiku.

Dakako značajnija financijska sredstva osiguravaju gradovi, budući da raspolažu znatno većim financijskim sredstvima i kadrom, za razliku od općina koje redovito kao glavnu prepreku za veću involviranost u provođenju mjera i aktivnosti Nacionalne strategije ističu upravo ograničena proračunska sredstva i nedostatak kadrova.

Iako je u završnim odrednicama Nacionalne strategije navedeno da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne izraditi lokalne strategije/programme u svrhu izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom, većina iste nije donijela.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 23. sjednici 3. listopada 2008. godine Rješenje o imenovanju predsjednika i članova Povjerenstva za provedbu Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine na području Osječko-baranjske županije, Grad Osijek je u 2009. godini donio Program osiguranja pristupačnosti za osobe s invaliditetom u Gradu Osijeku od 2010.-2015. godine, a u 2010. godini osnovao i Povjerenstvo za osobe s invaliditetom grada Osijeka te je i Grad Našice u 2009. godini osnovao Povjerenstvo za provedbu Nacionalne strategije.

Kako je u završnim odrednicama nacionalne strategije navedeno, sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne strategije obvezna su uvrstiti provedbu mjera u svoje godišnje planove te za svaku godinu osigurati sredstva za njihovu provedbu. Upravo je ova obveza glavna barijera u provedbi budući da je većina jedinica lokalne samouprave ograničena proračunskim sredstvima.

Unatoč svemu, jedinice lokalne samouprave svake godine dostavljaju podatke o provedbi mjera i aktivnosti Nacionalne strategije Osječko-baranjskoj županiji, koja ih zbirno kao izvješće svake godine do 31. siječnja dostavlja Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.